

metro

„Pa rúski my uže něgavarím“

Němčina se po roce 1945 stala jazykem okupantů a roky byla na okraji zájmu. V základních školách se pak na čas přestala učit vůbec. Podobný osud teď stíhá ruštinu – od roku 1948 do pádu komunismu v roce 1989 dokonce povinný jazyk v českých školách.

STRANA 2

„Zmizelá“ čtvrt'

Mezi lety 1902 a 1921 byly Vysočany samostatným městem, v roce 1922 se staly součástí takzvané Velké Prahy. Podívejte se v deníku Metro na místa, která už neexistují. Snímky vznikly na podzim roku 1989, kdy Vysočany byly velmi neutěšenou a zanedbanou čtvrtí a počítalo se s tím, že všechny domy budou zbourány.

STRANA 6

Pětiletka běsů

Výstavu příběhů pamětníků z Pardubického kraje, jejichž **osudy** významně ovlivnil komunistický puč v únoru 1948 a následný teror, je od včerejška **do 18. března** k vidění **na třídě Míru** v Pardubicích. Pak se přesune do Moravské Třebové a dalších devíti měst.

„My pa rúski něgavarím.“ Výuka jazyka je na dně

Němčina byla bita. Po roce 1945 se stala jazykem okupantů a roky žila na okraji zájmu. V základních školách se přestala na čas učit vůbec.

Ruština jako první povinný jazyk. To byl železný zákon československého školství po roce 1948 až do pádu komunismu v roce 1989.

Na středních školách ruština před lety posilovala

Ve většině základek jediná zahraniční mluva, angličtina nebo němčina či francouzština jako volitelné hodiny, případně jako nepovinné. Výjimkou byly jazykové základní školy, kdy se ruština vyučovala už od třetí třídy (v normální škole od čtvrté třídy),

v páté třídě se přidávala povinná angličtina či němčina. Situace se radikálně změnila po roce 1989. Ruštináři se přeučovali na angličtináře.

Přesto ruština nezanikla. Překvapivě dokonce posilovala. „Nejrazantnější nárůst počtu studentů ruštiny zaregistrovaly střední školy ve školním roce 2009/2010, ruštinářů přibýlo necelých pět tisíc. V roce 2017 se počet studentů ruštiny pohyboval na hranici 31 tisíc, což tvořilo osm z celkového počtu studentů cizích jazyků,“ uvádí Martina Mrháková v diplomové práci o historii výuky ruštiny u nás od roku 1945.

Deník Metro zjišťoval, jaký je zájem o výuku ruského jazyka v soukromých jazykových školách. „O výuku ruštiny je od chvíle války na Ukrajině minimální zájem, v tomto semestru evidujeme kolem třiceti studentů,“ říká Lucie Kratochvílová z jazykové

školy Jipka. Jedná se většinou o studenty, kteří tento jazyk studují už několik let a ve studiu pokračují. Nezájem o ruštinu vyvažují naopak kurzy češtiny pro cizince, poptávka se zvýšila trojnásobně, především ze strany ukrajinských uprchlíků. „O výuku ukrajinštiny ze strany Čechů jsme nezaznamenali zájem ani před válkou a ani po jejím vypuknutí,“ dodává Kratochvílová.

Učili bychom i jen čtyři, zájem měli ale jen dva

„Ve školním roce 2023 až 2024 se poprvé v naší třicetileté historii neotevřel žádný kurz ruštiny pro začátečníky,“ konstatuje David Dvorský, ředitel Glossy – školy jazyků. Výuku by prý otevřeli i pro jenom čtyři zájemce, našli se pouze dva. „Přitom po covidu o jazykové kurzy zájem neustále stoupá,“ říká Dvorský. V minulosti sice ruština figurovala až na šesté

příčce zájmu, představovala jen necelá dvě procenta všech kurzů Glossy pro asi čtyři tisíce studujících.

Neznalost může být v budoucnu hendikepem

David Dvorský nezájem o jazyk okupantů chápe, je si vědom toho, že nezájem je výsledkem ruské agresivní politiky. Na druhou stranu vidí dál než za nejbližší horizont. Mrzí ho například úbytek pracovních příležitostí pro lektory ruštiny, jimiž jsou často u nás dlouhodobě žijící Rusové, které nelze podezírat ze sympatií k ruskému prezidentovi Vladimíru Putinovi.

„Dějiny běží rychle a věřím, že Rusko bude mít lepší budoucnost po Putinovi. Schopnost přímé komunikace se pak může hodit, jako Slované jsme proti jiným Evropanům ve výhodě,“ připomíná ředitel jazykovky Glossy Dvorský. **PAVEL HRABICA**

INZERCE

„Šla jsem k optikovi pro silnější brýle a odešla jsem s informací, jak si opravit oči **BEZ NICH!**“

Kateřina Vozdecká (64 L), Brno

Na základní škole jsem nosila brýle. Odmalička jsem je neměla ráda! Zrak se v průběhu let zhoršoval. Po šedesátce bez brýlí to jsem moc neviděla. Pamatuji si ten den, protože to byly narozeniny mé dcery. Šla jsem k optikovi, protože jsem potřebovala vyměnit brýle za silnější. Vybírala jsem obroučky, zatímco žena vedle mě kupovala sluneční brýle. Zeptala se, jestli jsem zkusila tu německou novinku na opravu očí. **O co te ženě jde?!** Pomyslela jsem si. A vytáhla z tašky mobil a ukázala mi tento přípravek. **Přivezla to dcera z Německa. Je to nové a teď to rozdávají zdarma. Po několika dnech jsem na čtení nepotřebovala ani brýle!** – řekla. Zapamatovala jsem si na název tohoto přípravku: **PRO AUTOREGENERACI ZRAKŮ.** Skutečně byl k objednání zdarma. **Neměla jsem co ztratit (zdarma!) a objednala jsem si to. Bylo to všechno jako zázrak!** Po pár dnech užívání tohoto přípravku jsem si všimla, že mé oči jsou méně unavené, obraz se méně rozmazává. Nemusela jsem nosit brýle. Po několika dnech jsem měla dojem, že mám nové oči! A to všechno se prostě stalo samo! Teď vidím lépe, než když jsem byla mladá. Někdy si dělám legraci, že teď čekám, až Němci najdou něco na omlazení jiných částí těla!“

Nový německý přípravek k AUTOREGENERACI OČÍ umožňuje:

- vidět ostřeji a jasněji – blízko i na dálku
- posílit oční svaly a zrakový nerv
- zbavit se překrvení, pálení, skotomu

NOVÉ OČI za 14 DNÍ!

Věděli jste, že do 02.03.2024

můžete získat německý přípravek na **AUTOREGENERACI ZRAKŮ zcela**

ZDARMA?

ZAVOLEJTE TEĎ

576 201 943

(Po-pá 8:00–20:00, so-ne 9:00–18:00, pevné připojení za sazbu operátora)

Elektrický obr. Tatra je bezemisní

Na brněnském výstavišti se konala konference o elektromobilitě v nákladní dopravě. Během akce byl také představen nákladní automobil Tatra. Kopřivnická společnost také zkouší svůj první automní vůz. Při testech v autě nesedí řidič, ovládá ho operátor pomocí dálkového ovládání. **MET**

KRÁTCE

Rusové chtějí africké přírodní zdroje

Ruská vojenská rozvědka podle zjištění analytiků britského think-tanku nabízí africkým vládám takzvaný balíček pro přežití režimu. Moskva je tak ochotna poskytovat vojenskou a diplomatickou podporu výměnou za přístup ke strategicky důležitým přírodním zdrojům.

Hlase špatné jednání se supermarketů

EU vyzvala zemědělce a malé dodavatele potravin, aby se podělili o zkušenosti s nekalými obchodními praktikami. Protestující zemědělci tvrdí, že je odběratelé šidí. Týká se to především velkých supermarketů. EU v březnu představí několik opatření, týká se budou třeba transparentnosti trhu. **ČTK**

DOSTANOU MILIARDY

57

Výplata věřitelů zkrachovalé Sberbank CZ začne 18. března, oznámila to insolvenční správkyňe banky Jiřina Lužová. Věřitelé, kterých je přes 15 300, by měli dostat 57 miliard korun. Banka přišla v ČR o licenci před dvěma lety, a to kvůli zhoršení její situace s odli- vem vkladů po zahájení rus- ké invaze na Ukrajinu. **ČTK**

Premiéra

Národní divadlo Moravsko- slezské zítra premiérově uvede muzikál Chicago. Diváci se přemístí do 20. let ve městě, které bylo líhni zločinu a novinář- ských senzací. Svými slav- nými melodiemi i nadčasov- ým satirickým příběhem láká dodnes diváky po ce- lém světě. Do Ostravy se vrací po více než třiceti le- tech – a zároveň přesně sto let od konání skutečných soudních procesů, jež jeho příběh inspirovaly. **ČTK**

Tuny kokainu a hašiše vozili z ČR v kamionech

Mezinárodní kauza pašování drog přinesla první tresty.

Soud v Liberci vynesl první rozsudek v mezinárodní kauze pašování drog za miliardy korun. Čtyřiatřicetiletého Michala Černého, který zajišťoval přepravu narkotik, potrestal vězením na 8,5 roku a šestačtyřicetiletého kurýra Jana Chalupu osmiletým vězením. Tříletý podmínný trest se zkušební lhůtou na pět let uložil soud třiatřicetileté Magdě Stříbrné, která měla v gangu okrajovou roli. Všichni tři uznali u soudu svo-

ji vinu. V liberecké větvi mezinárodního gangu figuruje dalších osm obžalovaných, kteří vinu popírají a soud s nimi bude pokračovat. Jde o největší drogovou kauzu minimálně na severu Čech. Přes libereckou větev gangu šlo podle obžaloby přes tunu kokainu a 3,5 tuny hašiše.

V Liberci byl podle obžaloby velkosklad, který sloužil jako překladiště drog, jež se dostaly do Evropy z Jižní Ameriky a ze země Blízkého východu. Z Liberce drogy směřovaly dalším zločineckým skupinám v jiných státech. Skupina je stíhána i za dovoz cigaret s daňovým únikem přes 84 milionů korun. Uložené tresty

Michal Černý u soudu **ČTK**

jsou pod hranicí zákonné sazby. Černému a Chalupovi hrozilo až 24 let vězení. Soud zohlednil, že oba získali status spolupracujícího obviněného a jejich výpovědi pomohly policistům při rozkrývání činnosti a fungování gangu. Proto do- stali nižší tresty.

Černý se přes dopravní firmu podílel hlavně na zajištění přepravy ukrytých narkotik a jejich skladování v Liberci. Chalupa drogy vozil do skladů i odběratelům v zahraničí a přivážel od nich peníze. U soudu uvedl, že to bývalo i 1,5 milionu eur (kolem 38 milionu korun) za jednu cestu. Stříbrná o aktivitách skupiny příliš nevěděla, ale Černý využíval pro činnost gangu razítek její firmy a pronajímal si nákladní vozy, které firma Stříbrné vlastnila. Přiměl ji také, aby při vyšetřování nepravdivě vypovídala. Podle obžaloby je hlavní postavou liberecké větve mezinárodního gangu uprchlý Vilém Kováč. **ČTK**

Se spolumajiteli není řeč?

608 728 636

Vykoupíme váš podíl za víc, než myslíte.

- S** nepotřebujete souhlas spolumajitelů
- !** cenová nabídka zdarma
- !** peníze ihned při podpisu smlouvy

skayocapital.cz

INZERCE

VOYO UŽ TEĎ

SURVIVOR

ČESKO & SLOVENSKO

POVZNESTE
KAŽDÉ JÍDLO
NA ÚŽASNÝ
ZÁŽITEK

SLEVA AŽ
87%

Sbírejte nálepky
a získejte skvělou slevu na kvalitní
italské nádobí z kameniny.

Hrnek
již od
39⁹⁰
Kč

BILLA
klub

Akce trvá od 24. 1. do 26. 3. 2024. Více na billa.cz.

Bohemia Sekt
Demi sec
0,75 l
1l = 131,87 Kč
↓ 98,90 Kč

-45%

98⁹⁰
~~178⁹⁰~~

↓ Nejnižší cena za posledních 30 dní.

BILLA

Nabídka platí od středy 28. 2. do úterý 5. 3. 2024.

Kunín
Selský jogurt
bílý
400 g
100 g = 4,98 Kč

-24%

19⁹⁰
~~25⁹⁰~~

ČESKO UKLIDÍ

Velká jarní pomoc přírodě vypukne za necelý měsíc.
Ještě několik dnů si můžete požádat o pomůcky.

Povalují se odpadky po okolí, cestou do práce, do školy, při venčení se psem nebo při procházce přírodou? Co si vzít s sebou pytel, pár přátel a udělat dobrý skutek?

„Zároveň toto gesto a přidání se k celosvětové iniciativě opět připomínají, že odpadky do přírody nepatří, je třeba je nepřehlížet a jít příkladem.“ říká jedna z organizátorek projektu Uklidíme svět a zároveň členka Českého svazu ochránců přírody (ČSOP) Kateřina Landová. Dobrovolníci z minulých ročníků podle organizátorů hlásí: „Výsledky jsou vidět okamžitě a ten dobrý pocit za to stojí. Důvod akce chápou i malé děti, které rády pomáhají.“

Náčini dorazí poštu

Do začátku akce, tedy do 23. března, zbývá necelý měsíc. Zároveň zbývá několik dní do uzavření žádostí o bezplatné zaslání úklidových pomůcek. O ty si organizátoři lokálních úklidů mohou požádat do 4. března na webových stránkách uklidmesvet.cz, kde se mohou také registrovat.

„Pytlů a dětských rukavic máme letos i díky podpoře ministerstva životního prostředí celkem dost, stačí se do akce u nás na webu jednoduše přihlásit a ve formuláři k tomu vyplnit počet pytlů a rukavic. Balíček vám zdarma zašleme před hlavním termínem.“ hlásí tým Uklidíme svět s tím, že letos nabízí hlavně pytle a dětské rukavice kvůli narůstající poptávce škol.

Kvůli krátké zimě je jaro očekáváno dříve, na lov odpadků se tedy vyplatí jít letos zavčas, než se zem zazeleňuje a odpadky překryje. „Nedávné přivalové deště a vichry posunuly mnoho odpadků do okolí vodotečí, pokud tedy nevíte, kam se za odpadky pustit, ale chcete udělat dobrý skutek pro přírodu, procházka kolem potoka či řeky je téměř jistota,“ dávají tip organizátoři.

Pochvalují si i dlouhodobou pozitivní zkušenost s místními samosprávami, které Uklidíme svět znají a iniciativě fandí, v úspěchu dobrovolnických úklidů totiž hrají zásadní roli.

„Pokud se dobrovolníci na akci přihlásí s dostatečným předstihem, zpravidla se s místním úředníkem či starostou bez problémů domluví na termínu a místě vyzvednutí naplněných pytlů. Pokud se jedná o větší množství odpadu, jsou mnohdy ochotni poskytnout i celý kontejner,“ potvrzuje zkušenost Landová.

Desetitísece dobrovolníků

Zadáním svého úklidu do formuláře na web mohou podle Landové organizátoři navíc získat pro svůj úklid potřebné dobrovolníky, kteří si mohou najít vhodnou akci podle lokality a termínu a mohou se v případě potřeby domluvit i přímo s organizátorem. Organizátorům z Českého svazu ochránců se daří každoročně v rámci jarních a podzimních akcí pravidelně shánět tisíce, někdy i desetitisíce dobrovolníků.

„Pojďte s námi během podzimu překonat 165 tun odpadu, které letos na jaře posbíralo patnáct tisíc skvělých dobrovolníků!“ vyzývali veřejnost loni v létě zástupci ČSOP. Během loňského podzimního kola kampaně Uklidíme svět se následně zapojilo přes šest tisíc dobrovolníků a nasbírali více než deset tun odpadu.

Hotovo není ani za třicet let

Kampaně Uklidíme svět probíhá pod záštitou ochránců už více než třicet let. Jejím cílem je úklid odpadu z nelegálních skládek v přírodě, ale i z ulic a jiných veřejných prostor. Úklidy organizují dobrovolníci z celé České republiky, jednotlivci, organizace, školy i firmy. Akce jim přináší dobrý pocit, publicitu i vztah k dané lokalitě a přírodě vůbec. Akce mají i vzdělávací přínos.

Dobrovolnické úklidy v Česku pořádají ochránci přírody a spolek Uklidíme Česko. Akcí obou těchto subjektů se pravidelně zúčastňují i žáci ze školek a základních škol.

I ŠKOLÁCI

Ratenice jsou obec ležící v úrodné polabské nížině, asi kilometr východně od města Pečky. Místní chlapi jsou známí tím, že se pořádného úklidu nebojí. 3x ČSOP

„Zapojují se rodiny, skupiny přátel nebo sousedů či kolegů. Proto mohou úklidy mít i komunitní charakter a pozitivní dopad na vzájemné vztahy. Dobrovolníci si mohou napláňovat a registrovat vlastní úklid, nebo se přidat k některému již registrovanému. Na webové stránce kampaně Uklidme svět najdou řadu užitečných informací a tipů, další informace k tomu přidává i ministerstvo,“ doplňuje Markéta Klimo z ČSOP.

Česko, nebo svět?

V úklidových akcích pořádaných v tužemsku mají často zmatek i někteří dobrovolníci, kteří se jich účastní. Dobrovolnický sběr odpadků totiž v Česku pořádá kromě ČSOP také spolek Uklidme Česko, a to od roku 2014. Mezi lety 2017 až 2020 se na organizaci akce Uklidme Česko podílel i Český svaz ochránců přírody. V současnosti však oba spolky pořádají samostatně kampaně. Český svaz ochránců přírody tedy momentálně uklízí svět.

Spolek Uklidme Česko pamatuje také na prevenci. Provozují proto odpadovou aplikaci Kam s ním. Její autoři doufají, že se díky ní sníží počet

TRASH HEROES

Víte, kdo to jsou trash heroes? Dobrovolníci, kteří společně vyrážejí ven, aby vyčistili zaneřáděná zákoutí veřejného prostoru ve svém okolí. Zachrání svět?

- Podle Světové banky vzroste do roku 2050 množství odpadu, který vyprodukujeme, až o sedmdesát procent z dnešních dvou miliard tun odpadu na minimálně 3,4 miliardy tun.
- Planetu zaplavují plasty. Z 25 PET lahví je přitom možné vyrobit jednu fleecovou bundu, materiál se dá také využít jako výplň do spacáků a bund. MET

černých skládek v přírodě. Aplikace funguje tak, že uživatelům poradí, kde v jejich okolí legálně a v drtivě většině i bezplatně odevzdat běžný odpad z domácnosti. Zároveň pamatuje na prošlé léky, pneumatiky, vysloužilé elektrospotřebiče i nebezpečný odpad. FILIP JAROŠEVSKÝ

Dobrovolníci v minulých letech vysbírali tuny odpadu i z Orlíku a v jeho okolí. V roce 2020 navíc využili stavu, kdy byla přehrada upuštěna kvůli přestavbě lodního výtahu.

Vitana
Rýže loupaná ve
varných sáčcích
400 g
100 g = 7,28 Kč
↓ 29,10 Kč

-36%
**SUPER
CENA**
29¹⁰
~~45~~

Dr. Oetker
Krtkův dort
od 410 g
2 druhy
100 g = od 15,61 Kč
↓ 67,90 Kč

-30%
67⁹⁰
~~97~~

Jupí
Sirup
0,7l
více druhů
1l = 55,57 Kč
↓ 38,80 Kč

-34%
38⁹⁰
~~58~~

Casting
Barva na vlasy
1 ks
více druhů
↓ 139,90 Kč

-33%
139⁹⁰
~~209~~

↓ Nejnižší cena za posledních 30 dní.

BILLA

Nabídka platí od středy 28. 2. do úterý 5. 3. 2024.

ZMIZELÉ VYSOČANY

Projděte se s námi Prahou, která už neexistuje. Snímky vznikly na podzim roku 1989, kdy celé Vysočany byly již velmi neutěšenou a zanedbanou čtvrtí a jaksi se počítalo, že všechny domy budou postupně zbourány.

Centrum

Na snímku úplně vlevo je samotné centrum Vysočan – Sokolovská ulice – před obchodním domem Rokytky a radnicí Prahy 9. Všechny domy na snímku byly zbořeny, až na dům zcela vzadu s nárožní věží. V malém přízemním domku uprostřed zástavby bylo vyhlášené knihkupectví, kde se každý čtvrtek stála dlouhá fronta na knižní novinky. Druhý snímek je ze stejného místa, pohledem ale na opačnou stranu, směrem k mostu přes Rokytku.

Na jedno k Lípě

Ulice Krátkého a zadní blok hostince U Lípy (foto vlevo). Byla to jedna z mála fungujících zahradních restaurací v Praze. Úroveň byla velmi nízká, čtvrtá cenová skupina, ale kdo šel na vlakové nádraží a měl čas, „na jedno k Lípě“ většinou zaskočil.

Jsou pryč

Vpravo je pohled na Zbuzkovu ulici, vlevo nahoře jsou ty tři zmiňované domy. Všechny domy v popředí již zmizely a dokonce ani ulice v této části již neexistuje. Přelal ji blok obytných domů s velkým rozlehlým dvorem.

Utajovaná hospoda pro policejní příslušníky

Zbuzkova ulice s překrásnými novorenesančními domy (foto nad boxem). Zachovaly se jen první dva, ten poslední, nejvyšší byl zbořen. V prvním domu, který je současně domem nárožním v ulici Krátkého, byla za komunismu utajovaná hospoda pro policejní příslušníky. Když bylo léto a okna byla otevřená, bylo slyšet klasický hospodský lomoz a cinkání půllitrů nebo puštěné rádio a byly vidět zavěšené „esenbácké“ čepice. Ale z ulice tam nevedly žádné dveře. Hospoda byla jen pro vyvolené, přístupná přes policejní služebnu. Po revoluci se hospoda otevřela všem a dveře do ulice byly obnoveny. V tomto domě sídlí Dilia – divadelní a literární agentura zastupující umělce při ochraně jejich autorských práv.

TEXT A FOTO: MARTIN HURIN

Malované plakáty

Paříkovou ulicí (foto vlevo) se spěchalo od Vysočanského nádraží dolů na Sokolovskou ulici k tramvaji. Ve velké budově nalevo sídlilo kino Odboj. Směrem k radnici, což odtud není vidět, visel obrovský poutač. Ten byl ručně namalovaný a představoval film, který se zrovna hrál. Poutače tehdy maloval místní grafik kina čistě pro radost. Na snímku vpravo jsou přízemní domky ve Zbuzkové ulici. Obývaly je sociálně slabší skupiny.

” Hledal jsem cestu,
jak přestat kouřit
cigarety.

“

Jiří, 47 let

Každý z nás
měl jiný důvod.
Jaký bude ten váš?

vasduvod.cz

Přidejte se i vy mezi více než
500 000 bývalých kuřáků,
kteří odložili cigarety
a udělali změnu.

Nejlépeším způsobem, jak snížit zdravotní rizika spojená s užíváním
tabákových a nikotinových výrobků, je úplně přestat tabákové
výrobky a výrobky s obsahem nikotinu užívat.

Skutečný spotřebitel,
který byl za svou účast
v kampani odměněn.

UNSMOKE
YOUR WORLD

PHILIP MORRIS ČR

ERAJER

„Seženeme borce na úrovni hráčů NHL“

Moravskoslezský kraj potřebuje coby jeden z těch nejkudších v Česku pořádně nakopnout. Dosáhnout toho chtějí zástupci Technické univerzity Ostrava ve spojení s Ostravskou univerzitou a dalšími partnery v projektu Refresh. Na špičkový výzkum relativně nedávno získali evropskou dotaci dva a půl miliardy korun. Odborníci se chtějí zaměřit zejména na oblast nové energetiky, vývoj nových materiálů nebo robotizaci a s ní související automatizaci průmyslu.

„Právě to jsou klíčové oblasti, které pomohou zvládnout problémy související s odklonem regionu od fosilních paliv, ekologizaci těžkého průmyslu a zvýší konkurenceschopnost místních firem. Projekt může být také vodítkem pro další regiony v tuzemsku a zahraničí a přenositelné budou i vyvinuté technologie,“ říká pro deník Metro ředitel šestiletého projektu a prorektor obou zmínovaných univerzit pro strategii a spolupráci Igor Ivan.

V čem je projekt výjimečný?

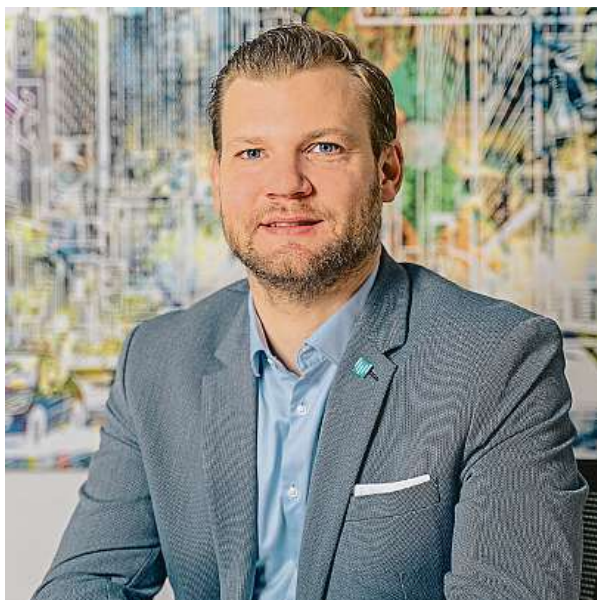
Je založený na vzniku čtyř takzvaných živých laboratoří. V nich budou úzce spolupracovat, vzájemně se motivovat či doplňovat na jedné straně špičkoví vědci a studenti a na druhé straně průmysloví partneři. To vše za podpory veřejné správy a ve spolupráci s veřejností. Živé laboratoře, tedy jakési inovační inkubátory, budou reagovat na nejvýznamnější společenské problémy a nabízet jejich řešení.

Co je jejich cílem?

Zajistit podmínky pro příliv mladých lidí, vědců a investic do regionu, ale počítá se i se vznikem nových firem, startupových projektů a pracovních míst s přidanou hodnotou nebo se zavedením nových a efektivnějších řešení do výrobních procesů stávajících velkých podniků a společností.

Na co konkrétně se výzkum zaměří?

Oblastí je celá řada, musíme reagovat na aktuální problémy související s energetickou krizí, odklonem od fosilních paliv, ale také na skutečnost, že se snižuje dostupnost řady strategických materiálů a surovin. Výzkumníci budou pra-

„Univerzity chtějí být motorem transformace Moravskoslezského kraje,“ říká prorektor pro strategii a spolupráci Igor Ivan. 3x VŠB-TUO

Laboratoře mají v budoucnu sídlit v nové budově Centra pro výzkum energetické a sociální změny. To má vypadat zhruba takto.

covat například na využití alternativních zdrojů energie, vodíkových technologií nebo ukládání energie v moderních bateriových systémech. Součástí projektu bude i vývoj unikátních technologií pro odstraňování starých ekologických zátěží, čištění důlních vod a revitalizaci postindustriální krajiny. Jako zcela konkrétní příklady lze uvést přípravu nových sorbentů, které budou plně recyklovatelné a dokážou odstraňovat z vod vysoce toxické látky.

Můžete jmenovat ještě něco dalšího?

Velká část výzkumu je zaměřená na zelený vodík. V současné době se 95 procent vodíku vyrábí s využitím fosilních paliv, tedy neekologic-

ky. My chceme jít jinou cestou a rozvíjet dále technologii pro výrobu takzvaného zeleného vodíku s využitím například solární energie. K tomu potřebujeme také nové materiály, které toto zefektivní. Musíme také zásadně urychlit zavádění digitalizace s využitím umělé inteligence a robotiky v průmyslových provozech pro zvýšení konkurenceschopnosti. Přicházíme s novými řešeními automatizace v dopravě, například ve formě chytrého parkování či antikolizních systémů ve veřejném prostoru. Díky spolupráci s Ostravskou univerzitou budeme toto vše sledovat optikou společenských věd a posuzovat ekonomické dopady i přínosy technologických změn na společnost. Úkolem

je mít region nejen ekonomicky výkonný, ale i společensky soudržný.

Projekt získal velkorysou finanční podporu. Na co peníze půjdou?

Jsme si vědomi, že Moravskoslezský kraj netransformují nové budovy, ale lidé. Proto podstatná část dotace půjde na nové špičkové vědce, které chceme přivést, aby posílili současné odborné týmy a posouvali univerzity kupředu. Především to budou, a v některých případech už jsou, světově renomovaní odborníci. Ve sportovní terminologii to lze s jistotou nadsázkou říct i tak, že chceme do naší hokejové extraligy zapojit hráče z NHL.

Za nimi tedy budou přicházet mladí vědci a studenti?

Ano. A tato koncentrace špičkových odborníků bude současně magnetem pro technologické firmy. Zhruba miliardu korun věnujeme na nové přístroje. Díky tomu budeme moci vybudovat nová špičková pracoviště včetně například jedné z nejmodernějších mikroskopických laboratoří v Evropě. Pouze jedna šestina rozpočtu je určena na výstavbu nových a úpravu současných budov. Nedílnou součástí projektu je i velké množství firem. Na 150 jich projevílo zájem se na projektu aktivně podílet už během přípravy projektu, ve výsledku jich ale bude významně více.

S jakými výstupy vaší práce se budou moci čtenáři deníku Metro v budoucnu setkat?

Již během projektu budou samozřejmě vznikat nové technologie a řešení. Máme na čem stavět a po získání dotace se vše rozbíhá naplno. Na projektu Refresh ale považují za nejdůležitější to, že přinese změnu myšlení a vytvoří prostředí i podmínky pro vznik inovací. Vědci budou od počátku v kontaktu s firmami a společně budou definovat a naplňovat směry výzkumu. Univerzity by měly být jakýmsi motorem transformace kraje. Hlavní myšlenkou je ale to, že tato investice nastartuje nové aktivity, které budou pokračovat a rozvíjet se i po skončení projektu.

FILIP JAROŠEVSKÝ
filip.jarosevsky@metro.cz

REFRESH

Název projektu anglicky znamená obnovit či aktualizovat. Jeho tvůrci chtějí dát najevo fakt, že by se podobná ozdravná obnova na severu Moravy a ve Slezsku hodila jako sůl.

- V internetovém prohlížeči se slovem refresh zpravidla označuje operace, kdy uživatel obnoví stránku, aby získal její novou aktuální podobu. Nejčastěji pomocí klávesy F5. **JAR**

Ivanův projekt má pomoci Moravskoslezskému kraji.

Únorové tipy

Z LÉKÁREN

Zánět? Bolest v krku? Infekce?

Není důvod k panice! Přinášíme novou generaci bylinných pastilek s vysoce účinným a zároveň šetrným složením. Díky nim vyřešíte nejen bolest a škrábání v krku, ale i zánět.

Pastilky **HERBALMED Medical Antivirus Dr. Weiss** rychle ulevují od bolesti, škrábání a pálení v krku. Nejvyšší účinnost a jedinečnost zdravotnického prostředku zaručuje unikátní kombinace a koncentrace bylinných extraktů s vitamínem C. Účinné látky vytváří na povrchu sliznice krku ochranný film, který ji chrání a **omezuje bakteriální a virovou infekci**. Tímto lokálním účinkem tlumí pálení a bolest v krku a omezují zahlnění horních cest dýchacích. Zároveň **aktivují protizánětlivé a regenerační mechanismy**.

Čtěte pečlivě návod k použití a informace, které se vztahují k bezpečnému používání zdravotnického prostředku.

Suchá a drsná pokožka? Konopka vše napraví!

Suchou pokožku poznáte na první pohled – nevypadá zdravě a na dotyk působí jako drsný papír. Navíc je doprovázena šupinatěním a nepříjemným pnutím, v extrémních případech i tvorbou prasklin. Se suchou pokožkou na ruce, chodidlech či jiných částech těla se můžete potýkat nejen v zimních měsících. Co ale s tím?

Konopná mast **Konopka** obsahuje pouze přírodní složky. V jejím složení s certifikací CPK bio hraje hlavní roli 50 % konopného oleje doplněného o bambucké máslo, sójový olej, včelí vosk a šalvěj. Konopka vytváří na povrchu pokožky prodyšnou ochrannou vrstvu, která brání jejímu vysušování a vzniku prasklin. Je kompatibilní s kožními lipidy, a proto hloubkově hydratuje a obnovuje přirozenou kožní bariéru. Zároveň Konopka oslabenou pokožku regeneruje a zklidňuje, právě proto je vhodná i pro atopiky a lupenkaře. Nespolehejte se na vazelinu či jiné přípravky vyráběné z ropy, pouze Konopka kůži opravdu rozumí.

Vyzkoušejte i další přípravky konopné péče Cannaderm dostupné také ve zdravých výživách.

Stálce v péči o krásné nohy

S otoky nohou, bolestí nebo křečovými žilami se potýká většina žen. Neschovávejte své nohy v kalhotách a dlouhých sukních a oslňte opět své okolí krásnými nohami. Máme pro vás léty ověřené řešení.

Osvědčený gel **Priessnitz Žíly a cévy Medical** obsahuje unikátní složení, díky kterému pronikají účinné složky snáz ke kapilárním cévám a žilám a příznivě tam působí na jejich pružnost, pevnost a průchodnost. Tento zdravotnický prostředek je ideální péčí pro nohy bez křečových žil a otoků. Mazání perfektně bojuje i s pocitem těžkých a oteklých nohou.

Nohy bez křečových žil, otoků a bolesti.

Čtěte pečlivě informace, které se vztahují k bezpečnému používání zdravotnického prostředku.

Nemůžete usnout? Novinka s melatoninem!

Stres, nervozita a napětí či střídavé pracovní směny jsou nejčastější příčinou potíží s usínáním. Pro tyto případy je k dostání novinka s naprosto unikátním složením. Kombinace obsažených látek zde totiž působí synergicky – spolu jsou tak výrazně účinnější!

Vyřešte své potíže se spánkem díky **NEOSPAN melatonin plus**, který vyniká svým jedinečným složením. Doplněk stravy obsahuje důležitý melatonin a L-tryptofan. Nově přidaná meduňka podporuje usínání, hořčík a vitamin B6 navozují psychickou pohodu a zklidnění před spánkem.

ENERGIE

KOMERČNÍ PŘÍLOHA

Víc očí víc vidí. Poradí i revizáři od konkurence

Solární panely trendují jako nikdy. Podle expertů je však třeba správně udržovat.

Fotovoltaika vám podle experta z ČVUT Pavla Hrzina bez paliva a větší údržby vydrží fungovat přes dvacet let. Pár věcí je ale dobré si pohlídat. „Můj první tip zní, přenechte to odborníkům. Péče o domácí fotovoltaickou elektrárnu (FVE) je podle většiny instalačních firem jednoduchá: Máte ometat moduly, občas je umýt, rozhodně nezasaňovat do zapojení elektrárny a užívat si zisku. Pravdou je, že FVE je systém s nepetržitým provozem a poměrně velkým výkonem. Klidně deseti rychlovárných konvic. Proto je tedy nezbytné takový systém pravidelně kontrolovat,“ říká pro deník Metro Hrzina.

Jednou za tři roky

Kontroly, respektive revize, jsou podle něj doporučovány ve zhruba tří až čtyřletém intervalu. Revizi vždy provádí odborník, tedy revizní technik. „Vhodného revizního technika vám doporučí instalační firma. My doporučujeme si na následné revize objednat revizního technika od konkurence, protože tak naplníme známé přísloví, že více očí více vidí,“ dodává Hrzina a připomíná, že revizní

technik od vás bude chtít dokumentaci skutečného provedení stavby, tu vám musí předat instalační firma při spuštění vaší elektrárny. Také by měl trvat na přístupu na střechu.

„Mnoho problémů na FVE vzniká na její nejexponovanější části, což jsou moduly umístěné na větru a dešti, na vaší střeše. Proto se nelze spokojit s revizí pouze od stolu v obývacím pokoji. Výsledkem revize bude konstatování, zda je vaše FVE bezpečná a také doporučení, kdy pozvat dalšího technika, případně, do jaké doby je potřeba odstranit drobné závady,“ připomíná Hrzina.

Když technik odejde

Co dělat v době mezi návštěvami revizního technika? Podle Hrzina se doporučuje především vizuální kontrola fotovoltaického pole. Když máte příležitost, zvedněte oči, případně použijte dalekohled a podívejte se na svou střechu. Pokud uvidíte prasklé moduly, uvolněnou kabeláž či jinou zjevnou závadu, ihned zjednejte odborníka na nápravu. „Vidíte velké znečištění v celé ploše modulu, prach, pyl? Nezoufejte a počkejte na první vydatnější dešť. Pokud uvidíte lokální skvrnu, třeba od holubů, a dešť je v nedohlednu, je potřeba postižené místo očistit. Takový flek, totiž lokálně přehřívá fotovoltaický modul a zrychluje jeho degradaci.

Sníh nemá cenu ometat, riziko zranění či poškození modulu nevyváží malý energetický zisk v zimních měsících,“ radí Hrzina s tím, že se vyplatí udržovat uklizené také okolí elektrárny. „Do blízkosti měničů a baterií nepatří jízdní kolo, zimní oblečení ani sánky. Ideální je umístění technologie FVE v technické místnosti, která je oddělena pomocí dobře těsnících dveří,“ radí Hrzina.

Pozor na oheň

Uvnitř technické místnosti si nechte naistalovat dostatečně hlasitý požární hlásič (kouřové čidlo), který vás v případě požáru dokáže vzbudit i o půlnoci. Že není radno zabezpečení celého systému proti požáru podceňovat, dokazují i statistiky. V roce 2023 se i s ohledem na rostoucí počet solárních instalací skokově zvýšil počet požárů těchto zařízení. Do roku 2022 šlo o 15 případů ročně, následně se počet zdvojnásobil, aby za polovinu loňského roku Hasičský záchranný sbor ČR řešil 45 zahoření FVE. Příčin je celá řada – od nekvalitních komponentů přes podcenění rizika požáru při plánování instalace až po chyby během montáže nebo provozu.

„Zasahující hasiči často nemají od majitele stavby informace o výkonu elektrárny, napětí nebo rozvodech. K rozšířeným chybám patří možnost odpojení celého fo-

„Může dojít k odhalení chyb, které člověk od instalační firmy nevědomky přehlédl.“

PAVEL HRZINA, EXPERT Z ČVUT

tovoltaického systému od rozvodné sítě nebo od panelů či jiných částí zařízení, což pro hasiče představuje ohromné riziko,“ vypočítává chyby Ladislav Bukovský, předseda pražské oblasti České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Samotný hasičský zásah vodou je podle něj možný u systémů s napětím do 400 voltů. Nad tuto hodnotu se v omezeném rozsahu využívají ruční hasiči přístroje s pěnou, CO2 nebo práškem.

FILIP JAROŠEVSKÝ

Bezemisní budovy. Je Česko připraveno?

Obnovitelné zdroje jako klíč ke klimatické neutralitě. To je cíl Evropské unie k dosažení nulových emisí u všech budov do roku 2050. Jak tento cíl ovlivní trh stavebnictví? Je Česko připravené na tuto výzvu? „Směrnice definuje pouze cíle a zásadní milníky, ale reálné nastavení bude nyní na Česku. Dohoda poskytuje velmi dobrý základ. Tuto příležitost ale nesmíme na národní úrovni promarnit, což se nám bohužel při implementaci evropských směrnic do české legislativy často stává,“ tvrdí Michal Čejka, konzultant energetických úspor z Centra pasivního domu. První legislativní změny se přitom dotknou nové postavených budov už na přelomu nového desetiletí. Náročnější

požadavky budov se budou muset projevit také v použitých materiálech. Nejpravděpodobnější variantou jsou dřevostavby, které dokážou zadržet oxid uhličitý. Nová evropská směrnice o energetické náročnosti budovy ale má i své odpůrce.

Rozporuplné pocity vyvolala například u zástupců České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). „Uplatnění v praxi by vždy mělo respektovat fyzikální zákony a technické možnosti, výrobní kapacity, lokální klimatické podmínky i ekonomické hledisko. Nulová emise je pouze líbivá formulace, kterou ve skutečnosti nelze naplnit,“ namítá předseda ČKAIT Robert Špalek.

MET

Obec Hostětín ve Zlínském kraji se před třemi lety stala vítězem soutěže E.ON Energy Globe. Ta oceňuje projekty a nápady, které pomáhají šetřit přírodu a energii. Už řadu let tam úspěšně funguje mnoho ekologických projektů. Obec využívá šetrné veřejné osvětlení s moderními lampami, které omezují produkci škodlivého světelného smogu.

MAFRA

„Minielektrárna“ na balkoně

Energii ze sluníčka nemusíte čerpat jen z velkých střešních solárů za sto a více tisíc korun. Levnějším řešením jsou takzvané balkonové fotovoltaiky.

V Německu, Rakousku a v dalších zemích poměrně běžná věc, v Česku zatím spíš rarita. Reč je o takzvané balkonové fotovoltaice, tedy mikroelektrárně, kterou si lze instalovat na terasu, lodžii či balkon a pokrývat s ní část domácí spotřeby elektrické energie. Je opravdu malá, proto je omezena na 800 wattů. Z toho důvodu ji nejčastěji tvoří jeden až tři solární panely, které se vyrábějí právě v takové velikosti, aby je bylo možné připevnit na zábradlí balkonu – proto balkonová elektrárna. Je to chytré řešení pro obyvatele panelových či činžovních domů, ovšem tyto solární panely je

možné samozřejmě umístit i volně na zahradu či klasicky na střechu. „Mikroelektrárny“ jsou už bez problému dostupné, prodávají je nejen velké hobby markety, ale už i běžné nákupní řetězce. A samozřejmě mnoho specializovaných firem. Instalace takového zařízení je jednoduchá, dle výrobců ji zvládne každý sám bez nutnosti volat technika.

Panely se nejdříve upevní, měly by mířit na nejlépe na jih, lze ale využít i východ či západ, s tím poradí prodejce. Po upevnění se pomocí dvojice kabelů propojí s měničem – malou plastovou krabičkou, která se prodává v sadě a slouží k tomu, aby bylo možné elektřinu použít pro domácí spotřebiče. Z měniče ústí poslední kabel, obyčejná šňůra, která se zapojí do zásuvky. Elektřina ze sluníčka proudí do sítě, odkud ji mohou čerpat připojené domácí spotřebiče. Taková balkonová sada ovšem nemá žádné úložiště elektřiny. To znamená, že pokud svítí slunce, energii budete rovnou spotřebovujete, nebo bude bez užitku.

Stačí jen na výrobu energie pro malé spotřebiče.

SHUTTERSTOCK

Takto jednoduše popisují balkonovou elektrárnu výrobci a vlastně takto jednoduché to je, pokud ji zapojíte třeba na chatě, kde nejste připojeni k oficiální elektrické síti. Pokud si ji ale zapojíte doma, kam vám proud dodává oficiální distributor, je zde pár věcí, na které by si měl zákazník dávat pozor.

Nejdůležitější je oznámit plán zapojit takovou malou domácí elektrárnu vašemu distributorovi elektřiny. Jde o poměrně snadný krok. „Je nicméně nutné uzavřít novou

smlouvu o připojení s provozovatelem distribuční soustavy,“ upozorňuje Michal Kebort z Energetického regulačního úřadu. Součástí nové smlouvy je i závazek, že z nové elektrárny nepůjde nic do veřejné sítě – to je v Česku, na rozdíl od německy mluvících sousedů a dalších zemí v EU, zakázané. Právě toto nahlášení může být spojeno s nutným zásahem elektrikáře, jak na minielektrárně, tak na elektroměru. Kdo svou balkonovou elektrárnu nenahlásí a distributor na to přijde,

může dostat pokutu. Přesto jsou v Česku dle dat distribučních společností oficiálně přihlášeny pouze desítky balkonových elektráren. Ovšem kolik je jich zapojených načerno, nelze odhadnout, distributor na to přijde jen náhodou.

Co taková mini domácí elektrárna umí? Měla by dokázat „utáhnout“ i lednici. Dobře pokrývá stále zapnuté spotřebiče, ať už jde o televizi, antény, wi-fi router a mnoho dalších. Vyplatí se zejména lidem, kteří vyrobenou elektřinu rovnou využijí a jen minimum jí „zahodí“, například jsou přes den hodně doma nebo z domova pracují. Balkonové panely se mohou vyplatit, třeba i pokud trvale běží dva tři počítače, tedy v malé firmě. Na vaření ale taková elektrárna stačit nebude. Výrobci mluví o ušetření i 9000 korun ročně, zpravidla to bývá ale mnohem méně, nejčastěji od 500 do čtyř tisíc korun ročně, což závisí také na počtu a výkonu solárních panelů. Základní sadu pořídíte za cenu už okolo 15 tisíc korun. **JOSEF HORA**

INZERCE

www.epet.cz

Posíláme vám tu lepší energii

Výhodnou elektřinu i plyn si sjednáte jednoduše online. Víme, jak ušetřit, a pomůžeme s tím i vám na www.epet.cz/zlevnujeme.

Nyní
elektřina již od
3 049 Kč*
za 1 MWh

*Cena bez DPH za dodávku elektřiny od epet (3 689,29 Kč je cena s DPH za 1 MWh).

epet. Život s lepší energií

Zkuste naši chytrou kalkulačku

PLAY

Příslloví

Nebudu chodit kolem horké kaše a přiznám se vám, že mám rád všechna přísloví, pořekadla a hlášky, které nějak souvisí s gastronomií. Není to určitě náhoda, že se u lidí nadobro vžily příklady související s jídlem a pitím, vždyť je to něco, čím se zaobíráme od nepaměti prakticky každý den. Máme spoustu obvyklých rčení, abych tak řekl druhé kategorie, jako třeba „dnes jsi to tedy přepálil!“ nebo že si k nám někdo přišel „přihrát polívčičku“, tedy že se snažil získat pro sebe nějaké výhody nebo výplody naší práce, aniž by sám přiložil ruku

„Není náhoda, že se u lidí nadobro vžily příklady související s jídlem a pitím.“

k dílu. Ovšem vedle toho existují v našem slovníku hlášky, které se dají označit jako „pětihvězdičkové“. Třeba „nemá cenu plakat nad rozlitym mlékem“ nebo „tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne“ (to je tedy zrovna něco, čemu úplně moc nerozumím, ale nejspíš toto přísloví vyjadřuje jisté varování). Mezi skvělé kulinární hlášky určitě patří, že „sytý hladovému nevěří“, což se dá skutečně použít na kdejakou situaci v našem životě! Sousedovi „Mám už toho plné zuby!“ tedy není úplně o jídle, ale spíše o jeho zbytečnosti, dále třeba oblíbený přírůbek „s jídlem roste chuť!“, který mne vždy napadá, když čtu o „nenažranosti“ jistých mocipánů a boháčů, kteří, jako by nikdy „neměli dost“. No a tak jsem vám teď trochu „salámovou metodou“ připomněl některé hlášky, co i vy určitě dobře znáte, a při tom všem jsem se pokusil zodpovědně držet pořekadla „Co na srdci, to na jazyku“!

PAVEL MAURER
MILOVNÍK JÍDLA

@mojemetro

#METROTAG

RODÍČE, TY NEODEJDOU DO SRDCÍ SE NÁM VŽDY VEJDOU...

Mnoho já mám od táty, lásku tkanou brokáty, ruce s jeho podobou, člověk však jsem od obou...
Od mamky mám tu svou pleť, do nebe k ní kvítku leť, nyní s taťkou nad obláčky chléb zas lámou do omáčky...
Spolu tam též povečeří, v létě rybám vodu čeří, v zimě tiše u svých kamen střeží nás tu, jak svůj plamen ...
Děkuji, je slovo prostý, s pokorou ho říkám po stý, díky za tu vaši péči, básněmi váš kluk svět léčí...

Pavel Volodkovič se rozhodl rámeček Metrotag použít pro svou básničku, ve které děkuje rodičům. Moc děkujeme za báseň i za vzkaz rodičům, protože kde bychom ve spoustě případů bez nich byli? Napište nám i vy něco, nebo klidně namalujte, a pošlete na mms@metro.cz nebo použijte hashtagy #metrotag #mojemetro.

#METROTAG

Tohle je místo na váš vzkaz! Do žlutého rámečku napište přání, vzkaz, básničku nebo něco namalujte. Výtvar vyfotíte a sdílejte s hashtagem #METROTAG na svém Instagramu. Vzkaz lze poslat i jako zprávu přes Facebook nebo e-mailem na mms@metro.cz. Váš výtvar dáme do novin!

6	2	9	1	4	5	8	7	3	
8	1	7	6	3	2	4	5	9	
3	4	5	8	9	7	1	6	2	
5	9	8	4	2	3	6	1	7	
2	3	1	5	7	6	9	4	8	
4	7	6	9	8	1	3	2	5	
1	6	3	7	5	9	2	8	4	
9	5	4	2	1	8	7	3	6	
7	8	2	3	6	4	5	9	1	
9	4	8	1	2	2	3	5	6	7
5	1	2	4	7	6	8	9	3	
3	6	7	8	9	5	4	2	1	
6	8	9	2	1	4	7	3	5	
4	2	5	7	3	9	6	1	8	
1	7	3	5	6	8	9	4	2	
8	3	4	6	5	1	2	7	9	
2	9	6	3	8	7	1	5	4	
7	5	1	9	4	2	3	8	6	

ŘEŠENÍ SUDOKU:
LUŠTĚNKA: RYBÍ

LUŠTĚNKA

Doplňte do obrazce všechna slova.
Tajenka je v označených políčkách.

3 – KOI, KYT

4 – ALFA, MSTÁ, ROCK

5 – ASTMA, BEKOT, LOSOS, RÉBUS

6 – RTĚNKA, TVRZKA, USMÁNÍ, ZBYNĚK

7 – KURZÍVA

10 – STATISTIKA, VÝSTIŽNOST

F POHODĚ
:-D

Fanoušci

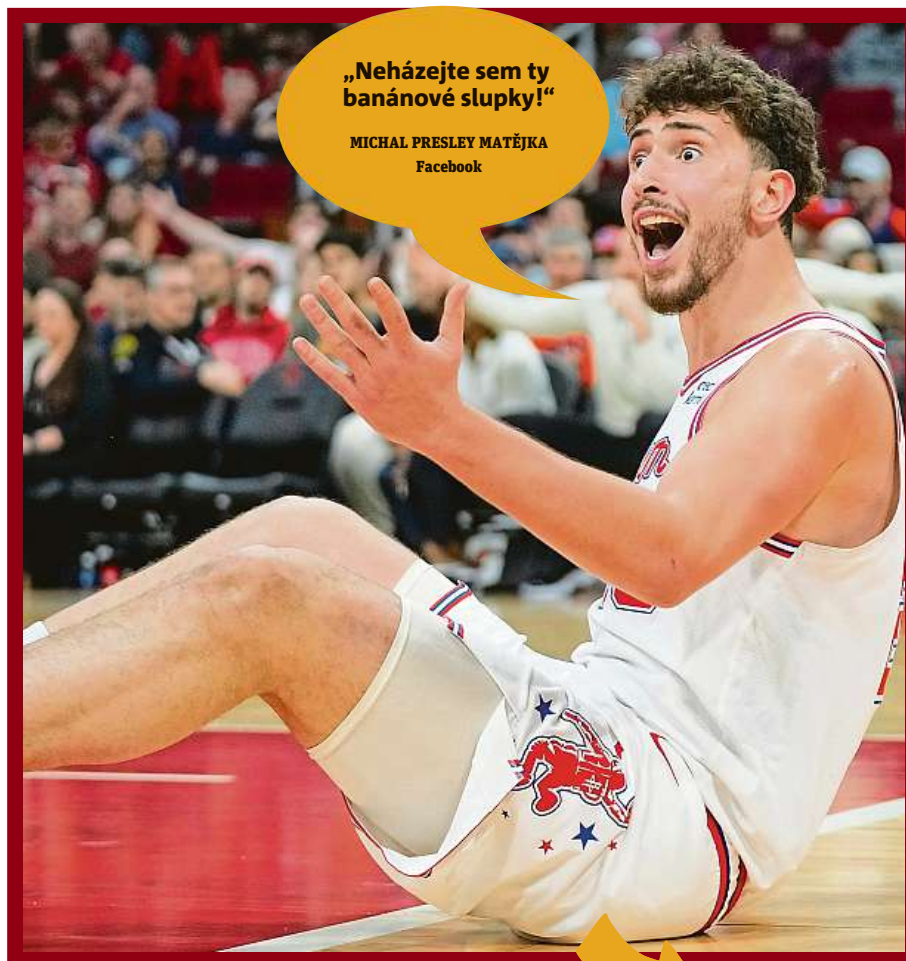
A. Židkova

SUDOKU

	5	1		4		3		
	9		3		7		5	4
8			6	5	1		7	9
1	7	3	5	6	8			
	2	5		3		6	1	
			2	1	4	7	3	5
3	6		8	9	5			1
5	1		4		6		9	
		8		2		5	6	

				4				
	5			8				6
			7	5			8	4
4	7			8		3		
2		1				9		8
		8		2			1	7
3	4			9	7			
8			6				5	
			1					

POČASÍ

DNES

9/13 °C

ZÍTRA

11/15 °C

PÁTEK

12/16 °C

SOBOTA

11/15 °C

Teplotní rekordy: ↓ -25,2 °C (1785) ↑ 16,1 °C (2019) Bio: ❤️❤️❤️

NAPADÁ VÁS VTIPNÝ POPISEK?

Napište bublinu a reagujte na sloupek na: www.facebook.com/denikmetro

FOTO: 2x AP

ČT1

20.15 Četnické humoresky (8/39)

Ferda Mravenec. Krimiseriál (ČR, 2000). Hrají: T. Töpfer, I. Trojan, P. Kostka, A. Jary

21.30 13. komnata Hany Dvorské

Dramatický seriál (ČR, 2024)

22.00 Adikts (6/6)

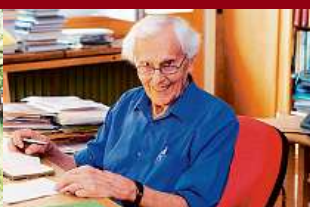
Dramatický seriál (ČR, 2024)

22.35 Díky za každé nové ráno

Komedie (ČR, 1994). Hrají: I. Chýlková, F. Pieczka, A. Vránová, K. Heřmánek, P. Schwarz, M. Kantorková, T. Hanák. Režie M. Šteindler

00.20 Maigret a společníci

ČT2

20.00 Miroslav Zikmund: Cesta stoletím (2/3)

Dokumentární trilogie P. Horkého

21.00 Příběhy starých hospod 2 (8/8)

Josef Poláček navštěvuje Prahu

21.30 K počtě zbraň! (8/8)

U Poříčí 1420

22.00 Touha po věčnosti (8/10)

Dalglish II

23.15 Historie SS (2/6)

00.10 Požár Reichstagu (1/2)

NOVA

20.20 Výměna manželek XVI

Jak si poradí temperamentní Lucka v rodině s úplně jiným přístupem k dětem, než zná ona? Dokáže se Jana přizpůsobit domácnosti, kde je tatínek zvyklý na kompletní servis?

21.35 Utajený šéf IV (7)

Majitel společnosti Umbrella, kam spadá autobusová doprava a síť posiloven, je natolik výrazná osoba a osobnost, že je jen stěží zamaskovatelný

23.05 Kriminálka Las Vegas IV (17)

00.05 Kriminálka Miami (15, 16)

PRIMA

20.15 Poldá VI (2)

Odpal. Krimiseriál (ČR, 2024). Charismatický poručík Bříza nepřestává pronásledovat zločince bez ohledu na zavedené postupy a korektnost. Hrají: D. Matásek, V. Polívka, B. Bezáková, I. Orozovič

21.40 Show Jana Krause

Jan Kraus, jak ho znáte, v úspěšné show!

22.45 Show Jana Krause

23.50 Ano, šéfe!

Svůj byznys rozjel Adolf Hanousek na místě, o které nikdo nestál

ÓČKO

19.00 Party ride

Příprava na dnešní mejdan

20.00 O Black List

Hip hop a r'n'b

21.00 Óčko hity

Klipy nonstop

22.00 Naked Attraction Poland

Polská verze nahé seznamky

22.30 Virtuální svět TV

Vydejte se na cestu kolem světa z pohodlí vašeho domova

0.00 Óčko flirt

Proud klipů a sexy vzkazy diváků Óčka

Lež má krátké nohy, ale pak to hrozí průšvihem

Rubriky pracovních portálů jsou nabídek plné. Uchazeči o ně jsou ale často nenařaditelní. Říkají nepravdy. Personalisté by mohli vyprávět.

Ne že by byl internet všemocný a že by nebyl plný nesmyslů. Ale většina z nás je na nějaké té sociální síti, každý už jsme po sobě někde zanechali alespoň drobnou digitální stopu. Odhalit ji nemusí být práce pro Vinnetou s Old Shatterhandem.

Lidé se rádi prezentují v lepším světle

Lepší vzdělání, delší praxe, bohatší zkušenosti. To jsou

nejčastější oblasti, v nichž zájemci o novou práci při přijímacím řízení klamou. Snaží se udělat lepším, místo toho ale svou šanci na získání vysněného postu zcela ztratí. Zkušení personalisté totiž lež velmi snadno odhalí a takového zájemce ihned vyřadí. Ne nadarmo se říká, že lež má krátké nohy. Platí to i při hledání nové práce.

„Lidé mají obecně tendenci dělat se lepšími, než jsou. Setkáváme se s tím pravidelně i při pročítání životopisů zájemců o některou z vypsaných pozic. Nejčastěji uchazeči klamou v dosaženém vzdělání a dosavadní praxi. Někdy jsou tyto lži velmi průhledné a odhalíme je v podstatě obratem. Jiné nesrovnalosti pak vyplují na povrch při osobním pohovoru. Často se totiž stává, že uchazeč o konkrétní

pozici ‚plave‘ v odborných věcech, o nichž přitom tvrdil, že jim rozumí,“ říká zástupce ředitele personálního sektoru developerské společnosti Ekospol Dan Kazda.

Pokud neodhalí nesrovnalosti přijímací pohovor, stačí někdy krátká doba počáteční praxe přímo v zaměstnání. Nový zaměstnanec totiž není schopný samostatně vykonávat odbornou náplň své práce. „V takovém případě jde ale hlavně o selhání personalisty, že lež zájemce o práci neodhalil včas,“ dodává personalista Kazda.

Přiznejte se včas, možná vás vezmou na milost

Personalisté přitom mají v současné době mnoho možností, jak lež při přijímacím řízení odhalit. „Uchazeče před pozváním k osobnímu

pohovoru důkladně prověrujeme. Samozřejmostí je kontrola sociálních sítí včetně těch profesních, po dohodě s uchazečem zjišťujeme také reference z předchozích zaměstnání uvedených v životopisu. Zkušenosti nižší než uváděné pak odhalí odborné testy či praktické úkoly, které mnoho firem uchazečům ukládá,“ poznamenává personalista Kazda a varuje, že jakákoliv odhalená lež zájemce o zaměstnání jednou pro vždy diskvalifikuje.

„Lepší je přiznat nižší kvalifikaci rovnou než být odhalen při lži. Pokud je uchazeč opravdu dobrý a máme o něj zájem, nabídneme mu jinou, pro něj vhodnější pozici. Lepší zkušenosti pak může získat u nás, což ho přiblíží jeho původně vybrané pozici,“ doplňuje personalista Kazda. **PH**

JOB

KRÁTCE

Start-upy

V roce 2022 zaměstnávaly start-upy v Česku přes 150 tisíc zaměstnanců, tedy přibližně čtyři procenta jejich celkového počtu. Jde o dvojnásobek toho, kolik lidí je zaměstnaných v zemědělství, a dvě třetiny všech zaměstnanců ve stavebnictví. Průměrná mzda v nich dosahovala 65 tisíc korun. **ČTK**

Informace u pracovního pohovoru by měly být v souladu s tím, co o sobě zanecháváme na internetu.

MAFRA

POŠLETE METRO DO DALŠÍHO KOLA

VELEVÁŽENÉ DÁMY A PÁNOVÉ, VELICE VÁM DĚKUJI! PO PŘEČTENÍ MĚ DÁVÁTE ZPĚT DO STOJANU, MŮŽU TAK JEŠTĚ CHVÍLI ŽÍT!

INZERCE

Aktuální nabídky práce na **jobDNES.cz**

RECEPČNÍ - BRNO, zkušenost se zpracováváním administrativy, komunikační schopnosti, práce na více úkolech najednou, pečlivost, spolehlivost, ochota pracovat na směny krátký/dlouhý týden do večerních hodin, AJ výhodou. E-mail: aaaaauto@datacruit.net

AURESHOLDINGS

AURES Holdings a.s.

Více na www.jobdnes.cz/detail/YRNC1

Referent/ka dopravních přestupků, minimálně vyšší odborné vzdělání, nejlépe právního směru, dobrou znalost práce na PC (MS Word, MS Excel, MS Outlook). E-mail: lucie.rychecka@letnany.cz

Městská část Praha 18

Více na www.jobdnes.cz/detail/LL3AQB

Specialista IT helpdesku-junior (podpora aplikací) SŠ, přehled v IT. Zkušenosti s IT podporou. Výborné analytické a komunikační schopnosti. Týmová spolupráce. Pečlivou, spolehlivou, samostatnou osobnost s organizačními schopnostmi. E-mail: aaaaauto@datacruit.net

AURESHOLDINGS

AURES Holdings a.s.

Více na www.jobdnes.cz/detail/0HWIY1

Automobilový průmysl

MECHANIK STROJŮ (35-40.000 Kč)
 ÚDRŽBĚŘ-MODERNÍ PROSTŘEDÍ (40-55.000 Kč)
 MONTÉR STROJŮ S VÝJEZDY AŽ 70.000 Kč
 SERVISNÍ TECHNIK PRO CNC OBRÁBĚNÍ (35-45.000 Kč)
 SERVISNÍ TECHNIK - CNC STROJE (30 - 45.000 Kč)

Více na www.jobdnes.cz

Chybět bude Oblaková

Basketbalistky ZVVZ USK Praha čeká dnes na hřišti Schia druhé čtvrtfinále Evropské ligy. Pokud naváží na domácí triumf 78:60 z minulého týdne, zajistí si po roce opět postup do Final Four. V opačném případě by je čekal příští středu rozhodující duel v Praze. Na hřišti italského celku se budou muset obejít bez zraněné kapitánky Teji Oblakové. Soupeřkám by již mohla pomoci česká reprezentantka Julia Reisingerová. Utkání začne ve 20 hodin. **ČTK**

Převlékla se za jezdkyňi

Mezinárodní cyklistická unie (UCI) potrestala americký ženský tým Cynisca Cycling a jeho členy za podvod na loňském závodě v Belgii. Mechanička stáje se před startem převlékla za jezdkyňi, aby stáj splnila požadavek na mi-

nimální počet pěti účastnic závodu. Navedl ji k tomu tehdejší sportovní ředitel Danny Van Haute. Tento bývalý cyklista a účastník Olympijských her v Los Angeles 1984 dostal jako organizátor podvodu zákaz působení v cyklistice

do konce roku 2025, mechanička Moira Barrettová do září. Tým byl vyřazen z dalšího závodu, do kterého byl přihlášen, a dostal nespecifikovanou pokutu. Čtyři jezdkyňe podílející se na podvodu vyzvály s napomenutím. **ČTK**

„Na derby se moc těšíme, vždy je to svátek fotbalu“

Letošní premiérový zápas pražských „S“ bude pohárový.

V tomto týdnu se hrají zbylá tři čtvrtfinále domácího fotbalového poháru MOL Cupu. Slágrem programu bude dnešní derby a repríza loňského finále, v němž od 18 hodin obhájce trofeje Slavia přivítá úřadujícího mistra a lídra ligové tabulky Sparty. Ve stejný den nastoupí Zlín proti Liberci. Včera večer Jablonec hostil Plzeň, zápas skončil po uzávěrcce tohoto vydání. Už v neděli si jako první postup do semifinále zajistila Opava po vítězství 2:0 nad Duklou v duelu druholigových celků.

Pražští rivalové se v poháru utkají čtvrtou sezonu po sobě a popáté z posledních šesti ročníků. Zatímco v květnu v posledním finále zvítězila Slavia na stadionu Sparty 2:0, předloni v únoru stejným poměrem triumfovali Letenští ve čtvrtfinále v Edenu. Před třemi lety červenobílí mezi nejlepší čtyřkou MOL Cupu vyhráli na Spartě 3:0.

Trenéři při derby. Jindřich Trpišovský (vlevo) a Brian Priske **MAFRA**

Nejslavnější české kluby se čtyři dny po pohárovém derby utkají i v lize. Vedoucím tým tabulky Sparta v neděli na Letné přivítá Slavii, na kterou má po 22 kolech náskok čtyř bodů. V úvodním derby v této ligové sezoně se rivalové na konci září rozešli v Edenu smírně 1:1. Zápas byl velmi vyhraný a rozhodčí na každé straně vyloučil po jednom hráči i členovi realizačního týmu. Slávisté prohráli jediný z posledních pěti soubojů se Spartou. „Na derby se moc těšíme. Je to svá-

tek fotbalu, teď nás čekají dvě derby. Pro realizák je to hodně náročné, zápasy jdou rychle za sebou. Je to podobné jako play-off, máte jednoho soupeře dvakrát rychle za sebou a vždy je to zajímavé,“ řekl slávistický trenér Jindřich Trpišovský, který v úterý oslaví 48. narozeniny. Kouč červenobílých v začátcích kariéry vedl mládež ve Spartě.

Vrsovičtí v neděli v lize díky hatricku útočníka Mojmiry Chytila porazili Pardubice 3:0, Sparta se naladila

ŘEČ ČÍSEL

Dnešní zápas mezi Slavii Praha a Spartou Praha bude mít pořadové číslo 309. Celková bilance je mnohem příznivější pro Letenské (97 výher Slavie – 74 remíz – 137 výher Sparty).

- Největšího vítězství nad Spartou dosáhla Slavia v roce 1907 (9:1). Nejvyšší výhra Sparty se udála v roce 1952 (8:1). **MET**

vítězstvím 3:1 na hřišti Slovácká. „Nahuštěný program v rytmu středa, neděle není překážkou, už jsme na něj zvyklí. Slavia bude samozřejmě těžkým protivníkem, ale náš tým si celé jaro drží vysokou herní úroveň. Je pro nás také poučné, jak jsme se prezentovali v první půli na Slovácku, která nebyla tak perfektní. Těším se na další výzvy a ta první na nás čeká ve středu,“ řekl dánský trenér Sparty Brian Priske.

Los semifinále se uskuteční v pátek. **ČTK**

ČÍSLA DNE

22

Charlotte Cholevová se uchází o cenu pro nejlepší mladou světovou házenkářku roku. Dostala se mezi trojici nominovaných mezinárodní federací IHF, anketa je určena pro hráčky do 22 let. Jednadvacetiletá Češka, hájící barvy rumunského celku Ramnicu Valcea, pomohla v prosinci reprezentaci k osmému místu na mistrovství světa 41 góly.

1. 3.

Nová sportovní televizní stanice Sporty TV chce získat do roka a půl podíl na sledovanosti kolem 0,3 procenta. Po několika odkladech začne vysílat tento pátek. Hlavními pilíři vysílání budou nejvyšší mužské a ženské domácí soutěže v basketbalu, volejbalu, házené nebo florbalu. **ČTK**

KRÁTCE

Tenisový zásah

Policie obvinila čtyři lidi a čtyři právnické osoby kvůli zneužívání dotací, které stát poskytl Českému tenisovému svazu na podporu sportu. Podle Deníku N je mezi nimi i šéf svazu Ivo Kaderka. Národní centrála proti organizovanému zločinu prověřila hospodaření a využívání státních dotací. Zásah se podle Seznamu Zprávy týkal i Národní sportovní agentury a Svazu lyžařů České republiky.

Postupuje po 150 minutách

Tenista Jiří Lehečka splnil v 1. kole třímilionového turnaje v Dubaji roli favorita a po dvou a půl hodinách porazil 6:4, 3:6 a 7:5 Maďara Mártona Fucsovicsa. **ČTK**

Kancelář rádkové inzercce: Václavské náměstí 1, Palác Koruna, Praha 1

Auto-moto - poptávka

• Poptávám jakýkoliv traktor, vlek za traktor, zemědělskou techniku i nepojízdné, nekompletní nebo jen doklady a díly, platí stále. Tel. 734843403

Františkovy Lázně

LÉČEBNÁ KÚRA BONUS

Osvědčená lázeňská péče, která vám skutečně pomůže

7 nocí již od 15 435 Kč

SLEVA až
20 %

7 nebo 14 NOCÍ
(možnost prodloužení)

PLNÁ PENZE
(snídaně, oběd a večeře)

ALL INCLUSIVE NÁPOJE
neomezená konzumace
vybraných alkoholických, nealko-
holických, teplých a studených
nápojů během obědů a večeří

LÉKAŘSKÁ PROHLÍDKA

7 nocí = vstupní, 14 nocí = vstupní a výstupní

18 LÉČEBNÝCH PROCEDUR
TÝDNĚ (kombinaci procedur
určuje ošetřující lékař
při vstupní prohlídce)

BONUSOVÉ SLUŽBY NAVÍC:
• VSTUP DO AKVAPARKU
A@UAFORUM

Spa Resort Pawlik - Aquaforum:
pondělí - neděle, Belvedere, Tři lilie,
Dr. Adler, Luisa a Metropol: pondělí - pátek
(u 14 denního pobytu vstup pondělí - neděle)

• JÍZDENKA NA VLAK za zvýhodněné jízdné z celé ČR

	14.04. - 12.05.2024		14.04. - 12.05.2024	
	10% SLEVA 7 nocí	cena před slevou 7 nocí	20% SLEVA 14 nocí	cena před slevou 14 nocí
PAWLIK - AQUAFORUM ****				
Budova A				
Komfort - A dvouložkový	23 310	25 900	41 440	51 800
Komfort - A jednolůžkový	25 200	28 000	44 800	56 000
Budova B - je s budovou A propojena skleněnou chodbou				
Komfort - B dvouložkový	22 050	24 500	39 200	49 000
Komfort - B jednolůžkový	23 940	26 600	42 560	53 200
BELVEDERE ***				
Standard Plus dvouložkový	19 215	21 350	34 160	42 700
Komfort Plus dvouložkový	19 719	21 910	35 056	43 820
Apartmá Plus dvouložkový	21 420	23 800	38 080	47 600
LUISA ***				
Standard dvouložkový	16 569	18 410	29 456	36 820
Standard jednolůžkový	18 900	21 000	33 600	42 000
METROPOL ***				
Standard dvouložkový	15 435	17 150	27 440	34 300
Standard jednolůžkový	15 750	17 500	28 000	35 000

Uvedené ceny se vztahují na osobu a pobyt v pokoji uvedené kategorie, ceny ostatních kategorií na www.frantiskovylazne.cz. Pobyt začíná v den příjezdu večerí a končí snídaní v den odjezdu. V ceně pobytu není zahrnut místní poplatek z pobytu. Tento poplatek bude připočten u povinných osob k ceně pobytu na základě obecně závazné vyhlášky města Františkovy Lázně dle znění platného v den nástupu na pobyt, aktuálně 50 Kč za osobu a den.

INFORMACE A REZERVACE

351 012 345

info@frantiskovylazne.cz
www.frantiskovylazne.cz

Při rezervaci
uveďte prosím kód:

217594

